

Verslag van het ingevolge artikel 5, sub d., j° 2 Archiefbesluit 1995, gevoerde driehoeksoverleg tussen de Minister van Economische Zaken, de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, de Minister van Verkeer en Waterstaat, de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu, de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, de Minister van Buitenlandse Zaken, de Minister van Justitie, het Algemeen Nederlands Verbond van Reisondernemingen en het Nationaal Archief met betrekking tot de selectielijst, zoals bedoeld in artikel 2, eerste lid, van het Archiefbesluit 1995, van archiefbescheiden van bovengenoemde zorgdragers op het beleidsterrein Toerisme, over de periode 1945-.

Den Haag, juli 2006
Drs. B.W.J. van Kester

Inleiding

De voorliggende ontwerp-selectielijst is een selectielijst als bedoeld in artikel 2, lid 1 van het Archiefbesluit 1995 (Stb.1995/671). De lijst heeft de vorm van een Basiselectiedocument (BSD). Een BSD bestaat voor het grootste deel uit een lijst van handelingen. In een BSD wordt op grond van een aantal selectiecriteria aan elke handeling een waardering gegeven, die neerkomt op een selectiebeslissing met betrekking tot de bescheiden die de neerslag van de handeling vormen (B = te bewaren; V = te vernietigen).

Het BSD fungeert als nieuw selectie-instrument voor de zorgdragers op het beleidsterrein Toerisme voor de periode vanaf 1945-.

De volgende selectielijst wordt gedeeltelijk ingetrokken:

Lijst van voor vernietiging in aanmerking komende stukken behorende tot het archief van het Ministerie van Economische Zaken (beschikking nr: 465 / 878 M&H 14 juni 1965 nr: 117173 O.K.N., 7 sept. 1965), laatstelijk gewijzigd in 1987 (M.M.A./Ar-u-2423 II, d.d. 15-9-1987 IZ/AS 487/I/109): Hoofdstuk VI Handel, ambacht en diensten: de nummers 28 (gewestelijke aangelegenheden en voorlichting), 29 en 30 (toerisme).

Reikwijdte van dit BSD

Dit BSD wordt thans ter vaststelling aangeboden voor de volgende actoren:

Onder de archiefzorg van de Minister van Economische Zaken

- De Minister van Economische Zaken
- Adviescommissie Toeristisch Produkt Nederland (a.c. van Gent tot 1984)
- Adviescommissie verbetering toeristische dienstverlening
- Informele werkgroep Toerisme
- Structuurcommissie voor de verblijfsrecreatiesector

Overige zorgdragers

- de Algemene Nederlandse Vereniging van Reisondernemingen (ANVR)
- de Minister van Buitenlandse Zaken
- de Minister van Justitie
- de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
- de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
- de Minister van Verkeer en Waterstaat,
- de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu,

Totstandkoming BSD

Het BSD is gebaseerd op het institutioneel onderzoek dat bij het Ministerie van Economische Zaken werd verricht door P. van der Stoep en P. Brand in 2003, en werd aangepast door mevr. drs. L. Boer van het project Wegwerken Archiefachterstanden in 2006.

Het concept-BSD voor de Minister van Economische Zaken werd afgerond in januari 2006 en is sindsdien, n.a.v. het besprokene tijdens het driehoeksoverleg, aangepast en aangevuld.

De inhoud van het concept-BSD, alsmede de voorgestelde waarderingen zijn beoordeeld door Drs. W. Kuipers (beleidsdeskundige) en Dhr. J. Albers (archiefdeskundige) van het Ministerie van Economische Zaken.

Driehoeksoverleg

Het driehoeksoverleg over de concept-selectielijst vond mondeling plaats op 24 mei bij PWAA te Rotterdam. Voorafgaand en na afloop van het mondelinge overleg is per e-mail gecorrespondeerd.

De betrokken zorgdragers zijn vertegenwoordigd door mw. drs. L. Boer van het Project Wegwerken Archiefachterstanden (PWAA). Zij heeft bij de totstandkoming van het BSD met verschillende beleids- en archiefdeskundigen overleg gevoerd.

Aan het driehoeksoverleg werd door de volgende personen (direct danwel indirect) deelgenomen:

namens het Project Wegwerken Archiefachterstanden:

- mevr. drs. L. Boer

namens de Minister van Economische Zaken

als beleidsdeskundige:

- drs. W. Kuipers, beleidsmedewerker Directoraat-Generaal Ondernemerschap (DGO),
Directie Ruimtelijk Economisch beleid

als archiefdeskundige:

- dhr. J. Albers, Directie Informatisering en Automatisering (I&A)

namens de ANVR:

als beleids- en archiefdeskundige:

- G. de Vries Lentsch, secretaris

namens de Minister van Buitenlandse Zaken:

als beleidsdeskundige:

- drs. H. Kabos, senior beleidsmedewerker van de afdeling Beleidsontwikkeling, directie
Documentaire Informatievoorziening

als archiefdeskundige:

- dhr. S.F.G. Buytendijk, Hoofd Afdeling Semi-statisch Archief, Directie Documentaire
Informatievoorziening

namens de Minister van Justitie:

als beleidsdeskundige:

- mr. L.J. Vogelaar, juridisch adviseur bij de Directie wetgeving.

als archiefdeskundigen:

- M. van Rijn, archiefonderzoeker bij de hoofdafdeling Documentaire Informatievoorziening
van de Directie Bedrijfsvoering & Ondersteuning Bestuursdepartement

- drs. G. Beks, adviseur Documentaire Informatievoorziening bij de directie Informatisering.

namens de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit:

als beleidsdeskundige:

- drs. A.J. van der Velden, senior beleidsmedewerker, Directie Platteland, Afdeling Stad & Platteland

als archiefdeskundige:

- mr. P. Brand, adviseur, Directie Informatiebeleid en Facilitaire Zaken

namens de Minister van Verkeer en Waterstaat:

als archief- en beleidsdeskundigen:

- drs. R. Haans, adviseur DIV
- mw. drs. M. Doekes, adviseur DIV

namens de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport:

als beleidsdeskundige:

- dhr. J.R. van der Veen, senior-adviseur van de Programmaeenheid KICK;

als archiefdeskundige:

- drs. L.B. Humbert, adviseur Programmaeenheid KICK.

als vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris:

- drs. B.W.J. van Kester, medewerker Selectie en Acquisitie, Nationaal Archief

Tijdens het driehoeksoverleg is de volgende procedure gevolgd:

Ter completering van de kennis van de vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris is een Historisch-maatschappelijke Analyse uitgevoerd. Prof. Dr. Lengkeek, verbonden aan Wageningen UR als hoogleraar Sociaal-ruimtelijke analyse, met bijzondere aandacht voor recreatie en toerisme, is bereid gevonden zijn medewerking te verlenen aan deze HMA. Gezien de beperkte omvang van het beleidsterrein en de hoge kwaliteit van het historisch overzicht in het RIO is er voor gekozen voor deze HMA geen interview af te nemen. In plaats daarvan zijn het historisch overzicht en een lijst van gebruikte bronnen (wetgeving en literatuur) aan de heer Lengkeek toegestuurd. Hij heeft het historisch overzicht vervolgens beoordeeld aan de hand van het vragenformulier HMA. Op 29 maart 2006 heeft Dhr. Lengkeek zijn opmerkingen aan het Nationaal Archief doen toekomen. In het inhoudelijke verslag is aangegeven welke overwegingen een rol hebben gespeeld bij het al dan niet aanpassen van het BSD aan de in HMA gemaakte opmerkingen. De HMA is als bijlage bijgesloten bij het verslag driehoeksoverleg.

Belangen ex artikel 2, sub b en c Archiefbesluit 1995

Tijdens het opstellen van het BSD en tijdens het gevoerde driehoeksoverleg is rekening gehouden met de in artikel 2, sub c van het Archiefbesluit 1995 genoemde waarde van de archiefbescheiden als bestanddeel van het cultureel erfgoed en het onder sub d. van hetzelfde besluit genoemde belang van de in de archiefbescheiden voorkomende gegevens voor overheidsorganen, voor recht- of bewijszoekenden en voor historisch onderzoek. Als uitgangspunt van het overleg gold de door het Nationaal Archief gehanteerde selectiedoelstelling, die inhoudt dat de belangrijkste bronnen van de Nederlandse samenleving en cultuur veilig worden gesteld voor blijvende bewaring. Met het te bewaren materiaal moet het mogelijk zijn om een reconstructie te maken van de hoofdlijnen van het handelen van de rijksoverheid ten opzichte van haar omgeving, maar ook van de belangrijkste historisch-maatschappelijke gebeurtenissen en ontwikkelingen, voor zo ver deze zijn te reconstrueren uit overheidsarchieven.

Om op basis van deze selectiedoelstelling tot een waardering van de handelingen te komen, worden zes selectiecriteria toegepast:

Selectiecriteria	
<i>Handelingen die gewaardeerd worden met B(ewaren)</i>	
Algemeen selectie criterium	Toelichting
1. <i>Handelingen die betrekking hebben op voorbereiding en bepaling van beleid op hoofdlijnen</i>	Hieronder wordt verstaan agendavorming, het analyseren van informatie, het formuleren van adviezen met het oog op toekomstig beleid, het ontwerpen van beleid of het plannen van dat beleid, alsmede het nemen van beslissingen over de inhoud van beleid en terugkoppeling van beleid. Dit omvat het kiezen en specificeren van de doeleinden en de instrumenten.
2. <i>Handelingen die betrekking hebben op evaluatie van beleid op hoofdlijnen</i>	Hieronder wordt verstaan het beschrijven en beoordelen van de inhoud, het proces of de effecten van beleid. Hieruit worden niet per se consequenties getrokken zoals bij terugkoppeling van beleid.
3. <i>Handelingen die betrekking hebben op verantwoording van beleid op hoofdlijnen aan andere actoren</i>	Hieronder valt tevens het uitbrengen van verslag over beleid op hoofdlijnen aan andere actoren of ter publicatie.
4. <i>Handelingen die betrekking hebben op (her)inrichting van organisaties belast met beleid op hoofdlijnen</i>	Hieronder wordt verstaan het instellen, wijzigen of opheffen van organen, organisaties of onderdelen daarvan.
5. <i>Handelingen die bepalend zijn voor de wijze waarop beleidsuitvoering op hoofdlijnen plaatsvindt</i>	Onder beleidsuitvoering wordt verstaan het toepassen van instrumenten om de gekozen doeleinden te bereiken.
6. <i>Handelingen die betrekking hebben op beleidsuitvoering op hoofdlijnen en direct zijn gerelateerd aan of direct voortvloeien uit voor het Koninkrijk der Nederlanden bijzondere tijdsomstandigheden en incidenten</i>	Bijvoorbeeld in het geval de ministeriële verantwoordelijkheid is opgeheven en/of wanneer er sprake is van oorlogstoestand, staat van beleg of toepassing van noodwetgeving.

Belangen van de archiefbescheiden voor de overheidsorganen en de recht- en bewijszoekende burger

Bij de handelingen die zijn gewaardeerd voor vernietiging op termijn, is de termijn vastgesteld met het oog op het belang van de archiefbescheiden voor overheidsorganen en voor de recht- en bewijszoekende burger. De beoordeling en vaststelling van de maximale termijnen zijn geschied door de deskundigen van de betrokken zorgdragers. De vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris heeft zich ervan vergewist dat zij gezien hun inbreng en functie inderdaad kunnen gelden als deskundigen.

Belangen van de te bewaren archiefbescheiden voor het historisch onderzoek

In het driehoeksoverleg heeft de vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris primair de belangen van het historisch onderzoek behartigd. Daarnaast hebben ook de overige deelnemers hun gedachten laten gaan over de vraag op welke wijze het belang van de bescheiden voor later historisch onderzoek in de selectielijst tot uiting zou moeten worden gebracht.

Ingevolge artikel 5, onder e, van het Archiefbesluit 1995 kan neerslag van bepaalde, als te vernietigen gewaardeerde handelingen betreffende personen en/of gebeurtenissen van bijzonder cultureel of maatschappelijk belang, van vernietiging worden uitgezonderd.

Inhoudelijk verslag

De uitkomst van de historisch-maatschappelijke analyse heeft niet tot veranderingen geleid in de voorgestelde waarderingen in het BSD. Wel is aan het RIO een paragraaf toegevoegd met informatie over Toeristisch-recreatieve ontwikkelingsplannen, aangezien de deskundige heeft aangegeven dat deze naar zijn mening te weinig aandacht kregen.

De deskundige merkte in zijn commentaar verder op dat de Coördinatie Commissie Openlucht recreatie ontbreekt. Deze commissie zal echter aan de orde komen in het BSD Openlucht recreatie en is daarom niet opgenomen in het BSD Toerisme. De deskundige mist bovendien de NORT-projecten. Aangezien deze projecten pas heel recentelijk zijn opgericht, vallen ze buiten de reikwijdte van dit BSD. Ze zijn daarom niet opgenomen.

De vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris merkt op dat in het RIO staat dat de overheid bijdroeg aan projecten die bijvoorbeeld recreatie groen in stedelijke gebieden bevorderen of de toegankelijkheid van landelijke gebieden verbeterden, subsidie verleende aan TROP's en financiële steun verleende aan het Nationaal Reserverings Centrum. Hij vraagt zich af onder welke handeling dat is terug te vinden. De vertegenwoordiger van PWAA meldt dat deze activiteiten vallen onder subsidie- en kredietverlening (handeling 19,20 en 21). De vertegenwoordiger van PWAA merkt op dat een volledige lijst van grondslagen van subsidieregelingen is opgenomen in de bijlage 'wet- en regelgeving'.

Opmerkingen over de handelingen:

Handeling 5

Het verzoeken om en reageren op een advies van een (advies-)commissie inzake het beleidsterrein toerisme

De waardering van deze handeling is: adviezen B5, voorbereiding B5. De vertegenwoordiger van het Nationaal Archief vraagt zich of adviezen wel onder handeling 5 thuishoren. In de omschrijving van de handeling en het product wordt namelijk alleen gesproken van verzoeken om advies en reacties daarop. De vertegenwoordiger van PWAA bevestigt dat de adviezen onder deze handeling geordend moeten worden en stelt voor de waardering van handeling 5 te wijzigen in: verzoek, advies en reactie op het advies: B 5, voorbereiding: V 5 jaar.

De vertegenwoordiger van de Algemene rijksarchivaris gaat akkoord met deze indeling, maar stelt voor de waardering B5 te vervangen door B1, omdat adviezen meestal gebruikt worden bij de voorbereiding van beleid. De waardering wordt vastgesteld op: verzoek, advies en reactie op het advies: B 1, voorbereiding: V 5 jaar.

Handeling 8

Het uitvoeren van voorlichtingsactiviteiten op het beleidsterrein toerisme.

De vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris stelt voor de waardering V5 te wijzigen in B5 voor 1 exemplaar van het voorlichtingsmateriaal, overige stukken V5. Dit is gebruikelijk aangezien het voorlichtingsmateriaal inzicht geeft in het beeld dat de overheid naar buiten wil brengen. Het driehoeksoverleg gaat akkoord.

Handeling 11

Het voorbereiden van intern onderzoek en het vaststellen van onderzoeksrapporten over het beleid ten aanzien van het toerisme

De vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris is van mening dat de neerslag van deze handeling valt onder handeling 12 tot en met 15. Besloten wordt handeling 11 te laten vervallen.

Handeling 12

Het vaststellen van de opdracht en het eindproduct van (wetenschappelijk) onderzoek en het vaststellen van onderzoeksrapporten met betrekking op het beleidsterrein toerisme

De vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris stelt voor de waardering rapport, B2, overig V5 te wijzigen in B1, 2 voor alle neerslag zodat eventuele discussies over de omschrijving van de opdracht niet verloren gaan. Bovendien komt deze waardering overeen met de waardering van deze 'algemene handeling' in veel andere BSD's. Allen gaan akkoord.

Handeling 16

Het voorbereiden, vaststellen, wijzigen en intrekken van subsidieregelingen ten aanzien van organisaties die zich bezig houden met toerisme

De vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris stelt voor de waardering B1 voor subsidieregelingen, V 10 voor voorbereidende stukken te wijzigen in B1 voor alle neerslag aangezien de regelingen zelf al gepubliceerd worden en de voorbereidende stukken van belang zijn om inzicht te krijgen in de totstandkoming van de subsidieregelingen. Allen gaan akkoord. Op verzoek van de vertegenwoordiger van PWAA wordt de productomschrijving ter verduidelijking uitgebreid met 'voorbereidende stukken'.

Handeling 17

Het voorbereiden, vaststellen, wijzigen en intrekken van kredietregelingen inzake de financiering van de nieuwbouw, reconstructie en modernisering van hotels in Nederland.

De vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris stelt voor de waardering B1 voor kredietregelingen, V 10 voor voorbereidende stukken te wijzigen in B1 voor alle neerslag aangezien de regelingen zelf al gepubliceerd worden en de voorbereidende stukken van belang zijn om inzicht te krijgen in de totstandkoming van de kredietregelingen. Allen gaan akkoord.

Handeling 19

Het toekennen en uitkeren van subsidies aan organisaties die zich bezighouden met toerisme

De vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris vraagt zich af of deze handeling ook over het afwijzen van subsidieaanvragen gaat. Aangezien dit inderdaad zo is wordt besloten "toekennen en uitkeren van" te vervangen door "beslissen over". De waardering wordt gewijzigd in 'Toekenningen en afwijzingen: V, 10 jaar (in het geval van toekenningen: na beëindiging overeenkomst)'.
'

Handeling 20

Het toekennen en uitkeren van kredieten en geven van kredietgaranties inzake de financiering van de nieuwbouw, reconstructie en modernisering van hotels in Nederland

De vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris stelt voor 'toekennen' te vervangen door 'beslissen over de toekenning...' zodat ook afwijzingen onder deze handelingen vallen, en de waardering V10 jaar na beëindiging overeenkomst te vervangen door V 10 jaar na overeenkomst of afwijzing, aangezien er in het geval van een afwijzing geen overeenkomst is. De waardering wordt gewijzigd in 'Toekenningen en afwijzingen: V, 10 jaar (in het geval van toekenningen: na beëindiging overeenkomst)'. Allen gaan akkoord.

Handeling 22

Het periodiek evalueren van de diverse subsidie- en kredietregelingen

De vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris merkt op dat een waardering B2 hier meer op zijn plaats is dan B3, aangezien het bij de handeling gaat om evaluatie van beleid. Het driehoeksoverleg stemt hiermee in. De waardering wordt aangepast.

Handeling 23

Het instellen en instandhouden van een openbaar register waarin gegevens worden vermeld omtrent genomen subsidiebeschikkingen

Het Nationaal Archief is van mening dat de waardering B 3 voor deze handeling niet op zijn plaats is. Het gaat hier om een uitvoerende handeling. De handelingen met betrekking tot de subsidieregelingen zelf en de subsidieplafonds (handeling 16 en 18) bieden voldoende inzicht in de hoofdlijnen van het subsidiebeleid. Beleidsmedewerkers van het Ministerie van Economische Zaken hechten echter veel

waarde aan het register, aangezien het informatie bevat die nergens anders is terug te vinden. Besloten wordt daarom dat de waardering niet wordt gewijzigd.

Handeling 24

Het voorbereiden, vaststellen, evalueren en coördineren van het beleid ten aanzien van het toerisme

Deze handeling komt overeen met handeling 1 en krijgt daarom dit nummer na een voorstel daartoe van het Nationaal Archief. De waardering van de handeling verandert hiermee tevens in B1,2 overeenkomstig handeling 1.

Handeling 25

Het informeren van de Staten-Generaal over het beleid ten aanzien van toerisme

Deze handeling komt overeen met handeling 6 en krijgt daarom dit nummer na een voorstel daartoe van het Nationaal Archief. De waardering van de handeling blijft ongewijzigd.

Handeling 29

Het gevraagd en ongevraagd geven van advies aan de minister van Economische Zaken over het beleid ten aanzien van het toerisme

De adviescommissies waarvoor deze handeling geldt, worden gespecificeerd en geordend onder de juiste zorgdrager. De handeling krijgt voor iedere commissie een nieuw nummer.

- Adviescommissie Toeristisch Produkt Nederland (a.c. van Gent tot 1984): nummer 29.
- Adviescommissie verbetering toeristische dienstverlening: nummer 32.
- Informele werkgroep toerisme (i.p.v. Adviescommissie Toeristisch Produkt Nederland en Adviescommissie Verbetering Toeristische Dienstverlening): nummer 34.
- Structuurcommissie voor de verblijfsrecreatiesector: nummer 36.

De waardering van de handeling blijft ongewijzigd V 10 jaar, aangezien de adviezen onder handeling 5 bewaard worden. Ter verduidelijking wordt bij handeling 29, 32, 34 en 36 de opmerking toegevoegd: 'Adviezen worden bewaard bij het Ministerie van Economische Zaken (zie handeling 5).' Allen gaan akkoord.

Handeling 30

Het opstellen van periodieke rapportages en het al dan niet op verzoek van de minister van Economische Zaken opstellen van evaluatieverslagen waarin aandacht wordt besteed aan de doelmatigheid en doeltreffendheid van de eigen taakvervulling

De adviescommissies waarvoor deze handeling geldt, worden gespecificeerd en geordend onder de juiste zorgdrager. De handeling krijgt voor iedere commissie een nieuw nummer.

- Adviescommissie Toeristisch Produkt Nederland (a.c. van Gent tot 1984): nummer 30.
- Adviescommissie verbetering toeristische dienstverlening: nummer 33.
- Informele werkgroep toerisme (i.p.v. Adviescommissie Toeristisch Produkt Nederland en Adviescommissie Verbetering Toeristische Dienstverlening): nummer 35.
- Structuurcommissie voor de verblijfsrecreatiesector: nummer 37.

De waardering van de handeling blijft ongewijzigd B 3.

Handeling 31

Het toekennen en uitkeren van subsidies aan organisaties die zich bezighouden met toerisme

De vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris vraagt zich af of deze handeling ook over het afwijzen van subsidieaanvragen gaat. Aangezien dit inderdaad zo is wordt besloten "toekennen en uitkeren van" te vervangen door "beslissen over". De waardering wordt gewijzigd in 'Toekenningen en afwijzingen: V, 10 jaar (in het geval van toekenningen: na beëindiging overeenkomst)'.
'

Over de waardering van de overige handelingen waren alle betrokken partijen het eens.

De bij het overleg betrokken partijen hebben hun goedkeuring gegeven aan dit verslag.

Bijlage

Historisch-maatschappelijke Analyse Toerisme

Beleidsterrein:
Toerisme 1945-2002

Deskundige:
Prof. Dr. J. Lengkeek

De heer Lengkeek is als hoogleraar Sociaal-ruimtelijke analyse, met bijzondere aandacht voor recreatie en toerisme, verbonden aan Wageningen UR.

Werkwijze:

Gezien de beperkte omvang van het beleidsterrein en de hoge kwaliteit van het historisch overzicht in het RIO is er voor gekozen voor deze HMA geen interview af te nemen. In plaats daarvan zijn het historisch overzicht en een lijst van gebruikte bronnen (wetgeving en literatuur) aan de heer Lengkeek toegestuurd. Hij heeft het historisch overzicht vervolgens beoordeeld aan de hand van het vragenformulier HMA.

Op 29 maart 2006 heeft Dhr. Lengkeek zijn opmerkingen aan het Nationaal Archief verstuurd. Zijn reactie is met het oog op de overzichtelijkheid hieronder per vraag weergegeven.

Historisch-maatschappelijke Analyse

De heer Lengkeek noemt het historisch overzicht in het RIO zeer gedegen en adequaat. Hij heeft de volgende opmerkingen:

- In §3.2 van het RIO wordt gesteld dat het toeristisch beleid raakvlakken heeft met het vrijetijdsbeleid (WVC nu VWS). De heer Lengkeek merkt op dat dit beleid eigenlijk niet echt van de grond gekomen is.

1) *Welke ontwikkelingen hebben zich voorgedaan op het beleidsterrein, en wat is het belang daarvan?*

De heer Lengkeek geeft aan dat meer aandacht nodig is voor de Toeristisch Recreatieve Ontwikkelingsplannen (TROP's) uit de jaren '80. "De kwestie van de TROP's wordt in de notitie marginaal aangeroerd. Toch lijkt het me belangrijk hier veel aandacht aan te besteden, omdat de TROP-gedachte ook sterk heeft doorgewerkt op het gemeentelijke beleid."

Ter aanvulling heeft De heer Lengkeek de volgende tekst meegestuurd:

"Toeristisch beleid 1979-1984

In juli 1979 verscheen de 'Eerste nota toeristisch beleid' van de Staatssecretaris van Economische Zaken, de heer Hazekamp. In de nota wordt aan de hand van het toenemende tekort op de reisverkeersbalans gesignaleerd, dat de positie van Nederland in het internationale reizigersverkeer zwakker wordt. Hierbij wordt het toerisme aangewezen als bron van werkgelegenheid en inkomen. Dit kan als een ingang worden genomen tot de verbetering van de economische situatie, speciaal voor de economisch zwakke regio's van ons land.

Het beleid gaat zich dan ook richten op de verbetering van het toeristisch produkt in Nederland. De nota maakt ook het voornemen bekend meer onderzoek te laten verrichten, niet alleen naar de mogelijkheden van de overheid, maar vooral ook naar de mogelijkheden van toeristische organisaties en het toeristische bedrijfsleven.

De nota noemt een overall-toeristisch ontwikkelingsplan, dat in Limburg in voorbereiding is, als voorbeeld. Ook voor andere regio's met een relatief hoge werkloosheid zal een dergelijk plan van belang zijn. Hieruit kan worden afgeleid dat het aanvankelijk niet de bedoeling was dat alle provincies een dergelijk plan zouden opstellen, zoals naderhand gebeurd is.

Het TROP

Het Toeristisch-Recreatief Overall-Plan Limburg verscheen in maart 1981 onder andere als een gevolg van de Perspectievennota Zuid-Limburg (door EZ en het Provinciaal bestuur Limburg). Hiermee was het eerste TROP verschenen. Het TROP-Limburg kreeg veel belangstelling en publiciteit. Men begon het TROP te zien als ontbrekend instrument voor de uitwerking van het toeristisch beleid op regionaal niveau. De openluchtrecreatie kent op dit niveau de recreatiebasisplannen in het kader van de Plannings Procedure Openluchtrecreatie (PPO).

Als zodanig onderschreef ook het Ministerie van Economische Zaken het belang van het TROP en de andere provincies werden (o.a. financieel) gestimuleerd in hun ideeën over het opstellen van Toeristisch-recreatieve ontwikkelingsplannen. De eerste provincies die reageerden waren Drenthe en Groningen vanuit de optiek van regionale economische problematiek. Het TROP-Drenthe verscheen in februari 1983. Inmiddels waren ook de overige provincies gestart met het ontwikkelen van een TROP. Zij werden hierin financieel gesteund door het Ministerie van EZ en nu ook door het Ministerie van Landbouw en Visserij. Hieruit blijkt de eerste samenwerking van deze ministeries op dit terrein.

In 1985 is er voor alle provincies (ook Flevoland en Rijnmond) een TROP verschenen of in voorbereiding."

2) *Welke gebeurtenissen / incidenten hebben plaatsgevonden, en in hoeverre zijn deze van belang geweest voor het beleidsterrein (en eventueel aanverwante beleidsterreinen)?*

Idem.

3) *Welke individuen / groepen zijn van belang geweest op het beleidsterrein (en eventueel aanverwante beleidsterreinen) en waarom?*

-

4) *Welke organisaties zijn van belang geweest op het beleidsterrein (en eventueel aanverwante beleidsterreinen) en waarom?*

De Interdepartementale Coördinatie Commissie Openluchtrecreatie ontbreekt. EZ had daar volgens de heer Lengkeek ook zitting in.

De heer Lengkeek mist organisaties/initiatieven zoals NORT (Noordelijke Ondernemers in Recreatie en Toerisme).

5) *In hoeverre mag verwacht worden dat de informatie met betrekking tot de op grond van bovenvermelde vragen als belangrijk te kwalificeren onderwerpen alleen kan worden aangetroffen in de overheidsarchieven m.b.t. het beleidsterrein of dat deze wellicht ook elders te vinden is?*

“De Stichting Recreatie in Den Haag zou informatie moeten hebben in haar bibliotheek. Er was ooit een beraadsgroep Vakantiespreiding of iets dergelijks. Helaas heeft een bibliotheecaris van deze Stichting een paar jaar geleden veel van de oudere stukken weggegooid!”

6) In hoeverre is het noodzakelijk om nog andere deskundigen over deelaspecten van het beleidsterrein te raadplegen en wie zou daar het beste voor benaderd kunnen worden?

De heer Lengkeek geeft aan dat het NRIT (Nederlands Research Instituut voor Recreatie en Toerisme) een belangrijke rol speelt bij de monitoring van het toeristisch beleid. Ze beschikken over veel kennis.

7) Is er eventueel nader (literatuur-)onderzoek noodzakelijk?

De heer Lengkeek geeft de volgende suggesties:

- R. Burgers en A. Bouman, Effectiviteit van het TROP. Deel 1. Een verslag van onderzoek in de provincies Limburg, Groningen en Drenthe. Mededelingen van de Werkgroep Recreatie, nr.3. (Landbouw Hogeschool Wageningen 1986).
- A. Bouman en A. Kleemans. Effectiviteit van het TROP. Deel 2. Mededelingen van de Werkgroep Recreatie, nr.3. (Landbouwuniversiteit Wageningen 1987).

*HMAToerisme / Lengkeek / definitieve versie
Barry van Kester / 4 april 2006*